

Ase

Frederikskaj 4
2450 København SV

Tlf. 70 13 70 13
Fax 70 13 70 12

www.ase.dk

Den 6. oktober 2021

Til Beskæftigelsesudvalget

Kære medlem af beskæftigelsesudvalget

I forbindelse med regeringens fremlagte plan "*Danmark kan mere 1*" og det kommende politiske forhandlingsforløb vil Ase gøre opmærksom på nogle af forslagene, som vi mener enten mangler ambitioner eller er direkte problematiske. Det gælder især en række forslag, som regeringen har fremlagt under overskriften "*Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*".

Højere kompensationsgrad i dagpengesystemet

Regeringen lægger op til at styrke kompensationsgraden i dagpengesystemet. Det er efter Ases vurdering nødvendigt. Dagpengesystemets kompensationsgrad er blevet udhulet gradvist og har i dag nået et så lavt niveau, at det er en reel overvejelse for mange nuværende forsikringstagere helt at forlade systemet. Den negative udvikling har de økonomiske vismænd påpeget allerede tilbage i efteråret 2014, Ase i 2015 og herefter har næsten alle interessenter, der har med dagpengesystemet at gøre, istemt behovet for et løft i kompensationsgraden.

Der hersker også generel enighed blandt interessenterne om principperne for gennemførelse af et løft i kompensationsgraden. Nemlig et løft i den maksimale dagpengeydelse og med aftrapning af ydelsen over ledighedsperioden.

Ase havde gerne set et endnu højere løft i kompensationsgraden¹, men anerkender regeringens forslag er et skridt på vejen og helt nødvendigt for at styrke tilliden til dagpengesystemet på kort sigt.

Anciennitetskravet komplicerer yderligere forsikringen

Det er efter Ases opfattelse problematisk, at der er indbygget et anciennitetskrav i regeringens forslag til dagpengeløft. Det komplicerer et i forvejen komplekst forsikringssystem yderligere, hvor der er brug for det modsatte, nemlig færre regler og mere forenkling.

¹ <https://www.ase.dk/media/2056/konsekvensberegninger-af-forslag-til-ny-dagpengemodel.pdf>

Det efterlader forsikringssystemet helt umuligt at gennemskue for den enkelte forsikringstager, der mister overblikket over sine rettigheder og vilkårene i forsikringen.

Højere ambitioner for beskæftigelsessystemets fremtid

Ase mener, at man bør bruge de kommende forhandlinger til at tage et samlet blik på dagpengesystemet og beskæftigelsesindsatsen med det formål at træffe nogle ambitiøse beslutninger, der kan sikre et moderne og tidssvarende arbejdsløshedsforsikringssystem med tilhørende jobindsats.

Arbejdsløshedsforsikringssystemet og beskæftigelsesindsatsen hænger unægtelig sammen. Skal dagpengesystemet gøres mere attraktiv og beskæftigelsesindsatsen for alvor rykke, skal jobcentrene fratages beskæftigelsesindsatsen for de forsikrede ledige.

Ansvar for de forsikrede lediges jobindsats skal gives til a-kasserne, og ledighedssamtalerne bør digitaliseres omgående, så effektiviseringsgevinsten ikke spildes på flere millioner gammeldags samtaler med personligt fremmøde, men i stedet kommer de ledige og samfundsøkonomien til gavn².

Alle steder i samfundet – også i den offentlige sektor – arbejdes der målrettet med at digitalisere opgaver og processer videst muligt. Det kan ikke være rigtigt, at der skal en smitsom sygdom til, før man kan anvende digitale kontaktkanaler med ledige i beskæftigelsessystemet. Det burde være en bunden opgave for det politiske system hurtigst muligt at få digitaliseret kontaktforløbet med de ledige.

Samtidig bør der indføres metodefrihed for a-kassernes indsats, så den kan målrettes den enkelte lediges behov. Størsteparten af ledige kan nøjes med en meget mindre, men til gengæld mere målrettet og motiverende indsats end den, som det nuværende rigide og processtyrede system kræver.

Det vil sænke omkostningerne markant og give langt bedre resultater i jobindsatsen, da de ledige har højere motivation og bedre tro på at få job, når a-kasserne står for ledighedsindsatsen i stedet for jobcentrene. Det viser de første resultater af forsøget med *mere ansvar til a-kasserne*, ligesom det igen bekræftes, at de ledige er langt mere tilfredse med a-kassernes indsats end jobcentrenes³.

Fradragsretten for fagforeningskontingent koster ca. 2 mia. kr. årligt

Regeringen har foreslået at forhøje fradraget for fagforeningskontingenter fra 6.000 kr. til 7.000 kr. årligt med det formål at styrke det organiserede arbejdsmarked herunder at få flere til at melde sig ind i en fagforening.

² <https://www.ase.dk/media/2289/enklere-og-bedre-beskaeftigelsesindsats.pdf>

³ <https://star.dk/media/18645/evaluering-af-forsog-med-mere-ansvar-til-arbejdsloeshedskasser.pdf>

I dag udgør skatteværdien af fradragsretten for fagforeningskontingent ca. 1,8 mia. kr. årligt, som statskassen går glip af, men som fagforeningerne nyder godt af.

I alt udgør fagforeningskontingentet ca. 7 mia. kr. heraf udgør skatteværdien 26 pct. altså ca. 1,8 mia. kr. De gule fagforeningers andel udgør ca. fem pct. svarende til 95 mio. kr. ud af de 1,8 mia. kr.⁴

Over de kommende ti år vil et forhøjet fradrag betyde, at regeringen bevilger statsstøtte til fagbevægelsen i omegnen af op mod 20 mia. kr., som kunne have været brugt på andre og måske mere relevante formål for samfundet.

Ase mener ikke, at man bør øge statsstøtten yderligere til fagbevægelsen. Principielt er Ase helt imod fradrag for fagforeningskontingenter, idet vi ikke mener, at den ene halvdel på arbejdsmarkedet skal betale flere milliarder kroner om året til private foreninger, som den anden halvdel af arbejdsmarkedet har meldt sig ind i. Mange foreninger har ædle formål om at fremme deres medlemmers interesser, men det må medlemmerne med de pågældende interesser selv betale for. Det kan aldrig være en udgift, der skal pålægges alle dem, som ikke er medlem.

Ifølge FAOS er andelen af beskæftigede lønmodtagere og ledige, som er medlemmer af en traditionel, overenskomstbærende fagforening, faldet fra 69,1 procent 2000 til 53,2 procent i 2018⁵. Det skyldes først og fremmest et fravalg af de overenskomstbærende fagforeninger, som ikke er i stand til at tiltrække medlemmer med deres eksisterende produkttilbud. Da der er foreningsfrihed i Danmark, kan det heller ikke være rigtigt, at man stadig skal betale for, at andre vil være medlem af en forening, man selv har brugt sin foreningsfrihedsret til at melde sig ud af. Det er og bliver en privat sag, hvilke foreninger man ønsker at melde sig ind i, og derfor også noget man selv burde betale for.

Begrundelsen for det øgede fagforeningsfradrag er ifølge regeringen at styrke den overenskomstbærende del af fagbevægelsen og give dem flere medlemmer. En begrundelse som også den tidligere socialdemokratiske regering anvendte, da den med virkning fra 1. januar 2015 indførte et forhøjet fradrag for fagforeningskontingent på 6.000 fra 3.000 kr. pr år.

Men der er ikke evidens for, at et forhøjet fradrag har en positiv virkning på antallet af medlemmer. Siden fradragsforhøjelsen i 2015, som kun er kommet de dyre fagforeninger til gode, er antallet af medlemmer i FH-bevægelsens tilknyttede fagforeninger faldet med ca. 76.000 medlemmer, mens antallet af

⁴<https://www.ft.dk/samling/20171/almindel/sau/spm/371/svar/1490513/1897020.pdf>

⁵ https://faos.ku.dk/publikationer/forskningsnotater/rapporter-2019/Rapport_184_-_L_nmodtageres_faglige_organisering_2000-2018.pdf

medlemmer i de billige fagforeninger – der ikke fik glæde af forhøjelsen af fradraget – er vokset med næsten 94.000 medlemmer⁶.

Helt konkret mener Ase, at endnu en forhøjelse af statsstøtten er med til at legitimere kunstigt høje priser og ineffektiv drift i de modtagende foreninger, der blandt andet bruger den massive statsstøtte til at opbygge enorme formuer og overdreven markedsføring såsom fri adgang til alle superligakampe i fodbold, fri adgang til ishockeykampe, fri adgang til speedway, fri adgang til motorløb mv., der virker ude af trit med formålet med en fagforening.

Regeringens forslag om at udvide den i forvejen massive statsstøtte til fagbevægelsen er skæv timing og dårlig prioritering af skatteydernes penge. Eksempelvis foreslår regeringen jo netop at mindske erhvervsstøtten til virksomhederne med det formål at finansiere den grønne omstilling. I det lys virker det paradoksalt, at regeringen vil yde statsstøtte til fagbevægelsen på ikke mindre end 20 mia. kr. over de næste ti år.

Vend formodningsreglen om så alle er selvstændige

Regeringen ønsker, at der i lovgivningen skal indføres en formodningsregel, hvor det som udgangspunkt formodes, at alle per definition er lønmodtagere, medmindre det kan godtgøres, at man reelt udfører et arbejde som selvstændig.

Men hvorfor bruge tid og kræfter på at indføre en formodningsregel, der skal gøre os alle til lønmodtagere? Hvorfor ikke formode, at man som individ kan tage ansvar for sig selv og sit eget indkomstgrundlag og dermed betragtes som selvstændig, medmindre man ikke kan klare sig selv?

I alle andre henseender kigger vi ind i det, som vi kalder enten fremtidens arbejdsmarked eller det moderne arbejdsmarked. Det er kendetegnet ved, at vi som individer sammensætter vores arbejdsliv og opnår indkomst på mange forskellige måder, hvor op mod en tredjedel af borgerne opfattes som "atypiske" på arbejdsmarkedet⁷.

Den kendsgerning forsøger vi normalt at indarbejde på alle måder i den politiske regulering af arbejdsmarkedet for at følge med tiden. Det gælder eksempelvis den seneste dagpengereform, som netop gjorde op med den gammeldags og til tider forstokkede opdeling i enten lønmodtager eller selvstændig, fordi den tilgang er blokerende for nytænkning, og fordi den ikke passer til det moderne arbejdsmarked, men er en opfattelse og nogle definitioner, som blev skabt i fortiden og passer til det gammeldags industrisamfund.

⁶ <https://www.dst.dk/da/Indberet/oplysningssider/loenmodtagerorganisationernes-medlemstal>

⁷ <https://faos.ku.dk/temasider/atypisk-ansættelse/>

Der er brug for, at det danske arbejdsmarked følger med tiden. Der hører gammeldags opdelinger i lønmodtagere og selvstændige slet ikke hjemme. Derfor bør man ikke indføre denne formodningsregel om lønmodtagere.

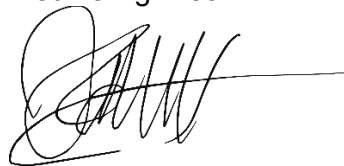
Tiltrængt oprydning i åbenlyse skævheder

Ase vil gerne kvittere for, at regeringen endelig vil lempe reglerne om teknisk belægning, så medarbejdere, der har arbejdet i weekender og på skæve tidspunkter, ikke længere straffes økonomisk, hvis de bliver ledige. Problemstillingen har været kendt i årevis, uden der politisk er blevet reageret på en åbenlys systemfejl⁸. Godt endelig at få gjort op med det.

Også regeringens ønske om at fjerne modregningen for partners indtægt i forbindelse med både folke-, senior- og førtidspension er positivt. Det er svært uforståeligt, at man i Danmark har regler, der er skabt for at forhindre mennesker i at arbejde.

Vi håber, at ovenstående bemærkninger bidrager til bedre resultater af de kommende forhandlinger.

Med venlig hilsen

Adm. direktør, Karsten Mølgaard Jensen

⁸ <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/bornholm/hanne-bliver-straffet-arbejde-i-weekenden-minister-vil-se-paa>